

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๔๑๒ (กนช.)/๗๕๖๓

ก.ค. 89
วันที่ ๒๗/๖/๒๕๖๔
เวลา 14:40

ส.ค. 8๗๓
ส่ง : กวค.
รับที่ : ๘8244/64
27 ก.ค. 2564 เวลา 13.59 น.

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘๘/๑๖๘-๑๗๐ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามมติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด้วยคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ขอเสนอเรื่อง การขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามมติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหน่วยงานไปดำเนินการ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ประธาน กนช. สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตาม QR Code ที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กนช. ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานการประชุม ซึ่งมีมติเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการ กนช. นำข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามมติ กนช. เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจตาม (๑) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำและแผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทตาม (๑) และเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณประจำปี และ (๑๕) เสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องให้มีการตรากฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และให้ทันต่อการขอตั้งงบประมาณประจำปี จึงเห็นควรให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. ระเบียบ / ข้อกฎหมายหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ (๑) (๒) และ (๑๕)

๔.๒ คำสั่ง...

๔.๒ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๔.๓ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๕. ข้อเท็จจริง / สาระสำคัญ

สืบเนื่องจากการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ กนช. มีความเห็น เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายหน่วยงานดำเนินการ จำนวน ๕ เรื่อง ดังนี้

๕.๑ เรื่องมาตรการรับมือฤดูฝน ๑๐ มาตรการ สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการดังกล่าว ซึ่งมีความก้าวหน้า ดังนี้

(๑) มาตรการที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่ ๑ คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ มาตรการที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก มาตรการที่ ๓ ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่ - ขนาดกลาง และเขื่อนระบายน้ำ มาตรการที่ ๔ ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์/ระบบระบายน้ำ/สถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน และมาตรการที่ ๗ เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักรเครื่องมือประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่ฝนน้อยกว่าค่าปกติ

(๒) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการตลอดช่วงระยะเวลาฤดูฝน จำนวน ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่ ๕ ปรับปรุง แกะไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ จำนวน ๖๒๕ แห่ง ดำเนินการไปแล้ว ๔๐๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๔ มาตรการที่ ๖ ขุดลอกคูคลองและกำจัดผักตบชวา รวมทั้งสิ้น ๓,๗๗๙,๙๗๓ ตัน โดยการดำเนินการร่วมกันของ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมชลประทาน กรมเจ้าท่า กรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร มาตรการที่ ๘ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงการส่งน้ำ มาตรการที่ ๙ การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ และมาตรการที่ ๑๐ ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย

จากการคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยในช่วงเดือนกรกฎาคม คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จำนวน ๔๘๒ ตำบล ๑๒๘ อำเภอ ๓๑ จังหวัด เดือนสิงหาคม คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จำนวน ๗๕๓ ตำบล ๑๓๙ อำเภอ ๒๙ จังหวัด เดือนกันยายน คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จำนวน ๑,๕๐๔ ตำบล ๓๑๔ อำเภอ ๕๔ จังหวัด เดือนตุลาคม คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จำนวน ๑,๖๖๒ ตำบล ๓๐๖ อำเภอ ๕๘ จังหวัด และเดือนพฤศจิกายน คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย จำนวน ๑,๒๔๕ ตำบล ๑๙๕ อำเภอ ๓๙ จังหวัด และมีการคาดการณ์ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งในฤดูฝน ปี ๒๕๖๔ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม โดยในช่วงเดือนกรกฎาคม คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง จำนวน ๑,๓๘๔ ตำบล ๒๑๓ อำเภอ ๒๔ จังหวัด และเดือนสิงหาคม คาดว่ามีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง จำนวน ๑,๖๐๓ ตำบล ๒๗๒ อำเภอ ๓๔ จังหวัด

กนช. พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น จึงเสนอให้หน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมในการป้องกันปัญหาในระหว่างที่ฝนตกน้อยกว่าค่าเฉลี่ยที่จะเกิดขึ้นในช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ๒๕๖๔ โดยหาแหล่งเก็บกักน้ำเพิ่มเติม

(๒) ให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยและน้ำหลาก ในช่วงเดือนกันยายนและสิงหาคม ๒๕๖๔ พร้อมทั้งเตรียมแผนงานสำหรับการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้สามารถรับมือสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา

(๓) ให้การประปา...

(๓) ให้การประสานครหลวงและกรมชลประทาน จัดทำแผนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงการส่งน้ำ เพื่อลดความสูญเสียในระบบอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) ให้กรมชลประทานวางแผนการจัดสรรน้ำตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลาง รวมทั้งน้ำเพื่อผลักดันน้ำเค็ม ตลอดช่วงฝนทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๔ นี้

(๕) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมแผนรับมือน้ำท่วม เช่น การกำจัดผักตบชวาเพื่อรองรับฤดูฝนที่จะมาในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๔

(๖) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวางแผนการเติมน้ำใต้ดินตลอดฤดูฝนนี้ให้มากที่สุด เพื่อเป็นน้ำต้นทุนในฤดูแล้งหน้า

(๗) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนและส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

(๘) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๕.๒ เรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ผ่านระบบบริหารจัดการแผนงานโครงการและฐานข้อมูล สำหรับบูรณาการแผนงานเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ หรือระบบ Thai Water Plan (TWP) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำ รวบรวม และวิเคราะห์แผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นฐานข้อมูลกลางที่มีความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ สามารถลดความซ้ำซ้อน จัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วน เพื่อใช้ในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการด้านทรัพยากรน้ำที่เห็นผลสัมฤทธิ์ชัดเจน

(๑) การทำงานของระบบ Thai Water Plan สามารถเข้าใช้งานระบบได้ ๓ แพลตฟอร์ม ได้แก่ iOS Android Windows โดยมี ๔ องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

(๑.๑) บริหารจัดการแผนงาน : ฐานข้อมูลสำหรับบูรณาการแผนงาน เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ รองรับข้อมูลของหน่วยงานในสายงานทรัพยากรน้ำ

(๑.๒) ประมวลชั้นข้อมูลภูมิสารสนเทศ GIS : แสดงชั้นข้อมูลทาง GIS ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำต่าง ๆ แบบแยกชั้นข้อมูลได้โดยอิสระ เพื่อการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลเชิงสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้อย่างรวดเร็ว

(๑.๓) ข้อมูลวิเคราะห์ภาพรวมและเชิงลึก : สรุปรวมข้อมูลเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มแผนงานหรือโครงการในขอบเขตที่สนใจได้ด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งมีความยืดหยุ่นสูง รองรับผลวิเคราะห์แบบ Real-Time และ Time - Base

(๑.๔) ฐานข้อมูลเหตุการณ์สำคัญและฐานข้อมูลสำหรับเก็บเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงสถิติ เช่น การลงพื้นที่การประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรในแต่ละปี เป็นต้น

(๒) ประโยชน์ของระบบ Thai Water Plan

(๒.๑) สามารถค้นหา ตรวจสอบความซ้ำซ้อน วิเคราะห์เชิงพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญ และติดตามประเมินผลแผนงานโครงการด้านทรัพยากรน้ำ

(๒.๒) ช่วยสนับสนุนอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ

(๒.๓) เป็นระบบฐานข้อมูลแผนงานโครงการด้านทรัพยากรน้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำในภาพรวมทุกพื้นที่ทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๔) สามารถเรียกใช้ข้อมูลแผนงานโครงการด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ เพื่อประกอบการนำเสนอและใช้ประกอบการตัดสินใจ

(๒.๕) ประชาชน...

(๒.๕) ประชาชนสามารถเข้าถึงแผนงานโครงการด้านทรัพยากรน้ำได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

เพื่อให้การวางแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ในระบบ Thai Water Plan พร้อมทั้งการยืนยันนำส่งข้อมูล (SIGN - OFF) ในระบบ โดยมีกระบวนการแบ่งเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

(๑) หน่วยงานและจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติการและยืนยันแผนในระบบตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๔

(๒) การพิจารณาของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในระดับพื้นที่ ได้แก่ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดและคณะกรรมการลุ่มน้ำ จะพิจารณาในเดือนกันยายน และตุลาคม ๒๕๖๔ ตามลำดับ

(๓) การพิจารณาของ กนช. โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการ กนช. จะวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำของประเทศ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๔ และเสนอ กนช. พิจารณาในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้ทันตามปฏิทินงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ ที่คาดว่าจะสำนักงบประมาณจะให้หน่วยงานเสนอแผนงานปี ๒๕๖๖ ผ่านระบบ E - budgeting ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๕

กนช. พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศไทยสู่ Thailand 4.0 โดยใช้ระบบ Thai Water Plan ซึ่งเป็นนวัตกรรมและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จึงเสนอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำประจำปี ๒๕๖๖ และแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ผ่านระบบ Thai Water Plan (TWP) และให้เชื่อมต่อกับระบบของสำนักงบประมาณ เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป

๕.๓ เรื่องการจัดทำทะเบียนแหล่งน้ำ เป็นฐานข้อมูลการบูรณาการข้อมูลแหล่งน้ำทั่วประเทศสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและบริหารจัดการน้ำของประเทศทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในมิติด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยการดำเนินงานมี ๓ ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ ๑ การรวบรวมข้อมูลบัญชีแหล่งน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) จัดทำฐานข้อมูลบัญชีแหล่งน้ำและบูรณาการข้อมูลแหล่งน้ำทั่วประเทศ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการแบ่งขนาดของแหล่งน้ำตามความจุ ประกอบด้วย (๑) แหล่งน้ำขนาดเล็ก คือ แหล่งน้ำที่มีขนาดน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร (๒) แหล่งน้ำขนาดกลาง คือ แหล่งน้ำที่มีขนาด ๒ ถึง ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และ (๓) แหล่งน้ำขนาดใหญ่ คือ แหล่งน้ำที่มีขนาดมากกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ช่วงที่ ๒ การจัดทำระบบสารสนเทศสำหรับขึ้นทะเบียนแหล่งน้ำ หรือ Thai Water Resources (TWR) โดยแบ่งกลุ่มข้อมูลไว้ ๓ ประเภท ประกอบด้วย

(๑) แหล่งน้ำและทางน้ำ จำแนกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

(๑.๑) แหล่งน้ำผิวดิน แบ่งเป็น ๑) แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ และ ๒) แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น

(๑.๒) ทางน้ำ แบ่งเป็น ๑) ทางน้ำตามธรรมชาติ และ ๒) ทางน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น

(๑.๓) แหล่งน้ำใต้ดิน ได้แก่ ธนาครน้ำใต้ดิน บ่อน้ำบาดาล บ่อน้ำตื้น บ่อตอก บ่อวง

(๒) อาคาร...

(๒) อาคารชลศาสตร์ ได้แก่ เขื่อน ประตูน้ำ ฝาย สถานีสูบน้ำ และอื่น ๆ

(๓) ข้อมูลประกอบ ได้แก่ พื้นที่น้ำท่วม ทางน้ำหลาก (Flood way) ป่าบุง ป่าทาม พื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาล ขอบเขตการปกครอง ขอบเขตลุ่มน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำ เป็นต้น ซึ่งการใช้สามารถนำเข้าและเพิ่มเติมข้อมูลแหล่งน้ำและทางน้ำได้ทาง Web Application ที่ <http://twr.onwr.go.th> โดยมีรายละเอียดที่ต้องกรอกในระบบ อาทิ ชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อเรียกตามท้องถิ่น พิกัด (ละติจูด ลองจิจูด) ที่ตั้ง (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด) ภูมิภาค ลุ่มน้ำ (ลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำสาขา) ความจุ หน่วยงานรับผิดชอบด้านการพัฒนา (ส่วนกลาง ภูมิภาค) หน่วยงานรับผิดชอบด้านการปรับปรุง บำรุงรักษา อนุรักษ์ พื้นที่ฟู (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค) วันที่พัฒนา วันที่ปรับปรุง สถานภาพ การถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้ฐานข้อมูลแหล่งน้ำและทางน้ำมีความครบถ้วน สามารถจัดทำบัญชีแหล่งน้ำสำหรับอ้างอิงในระดับประเทศ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ภารกิจต่าง ๆ ได้

ช่วงที่ ๓ การขับเคลื่อนบัญชีแหล่งน้ำ ดังนี้ (๑) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ดำเนินการแจกรหัส USER ให้ครอบคลุมแต่ละหน่วยงาน และลำดับขั้นการรับสิทธิ์ใช้งานในระบบสารสนเทศ สำหรับขึ้นทะเบียนแหล่งน้ำ (๒) กำหนดแผนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนฯ และ (๓) การตั้งกลุ่ม Line สำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าในปัจจุบัน อยู่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการลงทะเบียนแหล่งน้ำผ่านระบบ Thai Water Resources (TWR)

เมื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนแหล่งน้ำเสร็จสมบูรณ์แล้ว การดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำในพื้นที่ จะทำให้ทราบหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ลดความซ้ำซ้อนการดำเนินโครงการ ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณได้ และจะไปเชื่อมโยงกับระบบ Thai Water Plan (TWP) ทำให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำมีความพร้อม สามารถเสนอขอตั้งงบประมาณและได้รับการจัดสรร เพื่อให้ดำเนินโครงการได้ตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในการสร้างความมั่นคงด้านน้ำในระดับพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพมากกว่า การดำเนินการที่ผ่านมา

กนช. พิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเกิดการบูรณาการข้อมูลอย่างแท้จริง การจัดทำทะเบียนแหล่งน้ำจึงเป็นสิ่งสำคัญในการใช้เป็นฐานข้อมูลกลาง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปอ้างอิงในระดับประเทศ และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ภารกิจต่าง ๆ ได้ เช่น การติดตามสถานการณ์น้ำ การวิเคราะห์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การขับเคลื่อนโครงการ รวมทั้งการจัดทำบัญชีการถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเสนอให้หน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งรัดดำเนินการ ลงทะเบียนแหล่งน้ำทั้งที่ดำเนินการมาแล้ว และที่จะดำเนินการต่อไป ผ่านระบบ Thai Water Resources (TWR) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการเสนอขอตั้งงบประมาณ หากไม่ได้อยู่ในทะเบียนแหล่งน้ำ จะไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และเพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการ โดยเชื่อมโยงกับระบบ Thai Water Plan (TWP)

(๒) คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดพิจารณารับรองแหล่งน้ำในระบบ Thai Water Resources (TWR)

(๓) เชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำจากระบบ Thai Water Resources (TWR) กับระบบ Thai Water Plan (TWP) เพื่อใช้ในการพิจารณาแผนงานโครงการ ตรวจสอบหน่วยงานที่รับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อนของแผนงานโครงการในแหล่งน้ำเดียวกัน

๕.๔ **เรื่องแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำ**
สืบเนื่องจากการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติรับทราบและเห็นชอบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดเล็ก เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนโครงการขนาดเล็ก

เพื่อให้...

เพื่อให้แผนปฏิบัติการโครงการขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำในระดับตำบลและระดับจังหวัดเกิดความชัดเจน เป็นรูปธรรม ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำประกอบด้วย

(๑) แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ สามารถประยุกต์ใช้ดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ Water Management Index (WMI) สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ประเภทโครงการ ตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการทุกระดับ แต่การนำมาใช้งานสมควรปรับเทียบให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของพื้นที่นั้น ๆ

(๒) กระบวนการและวิธีการดำเนินการ ได้แก่

(๒.๑) คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนโครงการขนาดเล็ก โดยดำเนินการสำรวจข้อมูล จัดเก็บข้อมูล สภาพปัญหาในพื้นที่ และปรับเทียบดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ Water Management Index ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการ ดังนี้

๑) กำหนดพื้นที่เป้าหมาย และกำหนดประเภทโครงการ ตามที่ กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ จำนวน ๙ ประเภท ได้แก่

๑.๑) เพิ่มน้ำต้นทุน ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ แก้มลิง ขุดสระน้ำ ฝายฝายต้นน้ำ ฝายชะลอน้ำ ประตูระบายน้ำ เขื่อนทดน้ำ อาคารบังคับน้ำ

๑.๒) ระบบส่งน้ำ ได้แก่ ระบบส่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ

๑.๓) ปรับปรุงโครงการเดิม ได้แก่ ขุดลอก ปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพ

ป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง

๑.๔) ระบบประปา ได้แก่ ประปา เพิ่มประสิทธิภาพการประปา

๑.๕) น้ำบาดาล ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาล ธนาครน้ำใต้ดิน

๑.๖) พื้นฟูต้นน้ำ ได้แก่ พื้นฟูป่า

๑.๗) ระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ระบบบำบัดน้ำเสีย

๑.๘) การจัดการน้ำชุมชน ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก้มลิง สระพวง

และการจัดการน้ำชุมชนในรูปแบบอื่น ๆ

๑.๙) การจัดการน้ำท่วม ได้แก่ โครงการป้องกันน้ำท่วม เขื่อนป้องกันตลิ่ง

๒) กำหนดหน่วยดำเนินการ โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายเฉพาะ

๓) จัดลำดับความสำคัญ ระดับตำบลและระดับจังหวัดด้วยดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ Water Management Index (WMI)

๔) การเตรียมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการจัดทำแผนงานโครงการ

๕) จัดทำรายละเอียดรูปแบบโครงการ

๖) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ผ่านระบบ Thai Water Plan และตามแบบฟอร์ม สทช. ๐๐๑/๐๐๔

(๒.๒) กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ได้แก่

๑) กรณีแผนงาน/โครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินการแล้วให้นำไปจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒) กรณีแผนงาน/โครงการยังไม่มีความพร้อม ให้ดำเนินการจัดเตรียมความพร้อม และนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ต่อไป

๓) กรอบระยะเวลาดำเนินการ เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

กนช. พิจารณาแล้ว เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์แก้ไขปัญหาก็ให้เหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งสร้างข้อมูลที่จำเป็น นำเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับได้ อย่างเพียงพอสำหรับการจัดทำแผนงานโครงการ สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จึงเสนอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมขับเคลื่อนโครงการขนาดเล็กตามแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการขนาดเล็กด้านทรัพยากรน้ำ และกรอบการดำเนินการต่อไป

๕.๕ เรื่องการทบทวนบทบาทภารกิจหน่วยงานในการบริหารทรัพยากรน้ำตามพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นเป้าหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เนื่องด้วยคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจ และปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาข้อมูลพื้นที่เป้าหมายการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำตามคำชี้แจงของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วมีมติให้สำนักงานพัฒนาระบบราชการส่งข้อมูลเป้าหมายและหน่วยงาน รับผิดชอบในพื้นที่เกษตรน้ำฝนตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอมา ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณาและ เสนอ กนช. พิจารณากำหนดเป้าหมายพื้นที่ดำเนินงานและขอบเขตความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำ ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ประเด็นดังกล่าว กนช. มีความเห็น ดังนี้

(๑) การดำเนินการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขต ชลประทาน เป้าหมายจำนวน ๘๗ ล้านไร่ ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดหน่วยงานปฏิบัติที่รับผิดชอบภายใต้กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบที่เกี่ยวข้องและแผนงานเดิม ของหน่วยงานที่มีในขณะนั้น จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กองทัพบก และมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ โดยไม่ระบุหน่วยงาน เจ้าภาพหลักเป็นรายพื้นที่ จนกว่าจะมีการทบทวน ปรับปรุง บทบาทภารกิจ หน้าที่และอำนาจ ของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอน การบริหารจัดการ ภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และภายหลังที่มีการทบทวนบทบาท ภารกิจของหน่วยงานแล้ว สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงจะดำเนินการปรับปรุงแผนแม่บทด้านทรัพยากรน้ำต่อไป

(๒) พื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขตชลประทาน เป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานภายใต้กฎหมายหลายฉบับที่กำหนดหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น ๆ เกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรน้ำของประเทศ เช่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ พระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือแม้แต่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้น ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ ได้ให้อำนาจหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำในลักษณะต่าง ๆ ที่กำหนด อย่างไรก็ตาม เมื่อพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา การบริหารทรัพยากรน้ำตามกฎหมายของหน่วยงานเหล่านั้น จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ “การจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและสิทธิในน้ำ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

เว้นแต่...

เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมายใดกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้น เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้”

(๓) เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสามารถขับเคลื่อนได้ กนช. จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อกำหนดขอบเขต บทบาท ภารกิจ หน้าที่ และอำนาจของหน่วยงานด้านการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ มาพิจารณาประเด็นเรื่องการกำหนดขอบเขต พื้นที่รับผิดชอบที่ยังไม่มีความชัดเจน และ กนช. ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ มอบให้เป็นหน้าที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดและคณะกรรมการลุ่มน้ำ เป็นผู้รับผิดชอบ จัดทำแผนงานและแผนงบประมาณในเขตพื้นที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจากทุกหน่วยงาน สำหรับเจ้าภาพดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบาท ภารกิจของหน่วยงาน และไม่ขัดต่อกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย กนช. พิจารณาแล้ว มีมติยืนยันตามมติเดิม (กนช. ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓) และเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ไม่ซ้ำซ้อน และตอบโจทยความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ กนช. จึงเสนอให้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นหลักในการพิจารณาต่อไป รวมทั้งพิจารณาบทบาท ภารกิจในองค์ประกอบของแต่ละหน่วยงาน และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ พิจารณาบทบาท หน้าที่ ภารกิจ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

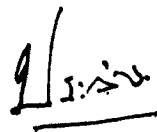
๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กนช. พิจารณาทั้ง ๕ เรื่องที่กล่าวมาแล้ว เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นอย่างมาก ที่จะช่วยขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่ค้างคาน้ำท่วมได้อย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบมอบหมายหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามข้อ ๕.๑ - ๕.๕ ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๔ ๑๘๐๐ ต่อ ๑๒๑๒, ๑๒๑๙ (พื้ที่กัษ)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ snwrc@onwr.go.th